

J. E. P. ¹ minister Josef Tiso, vedúci delegácie,

J. E. P. minister Ján² Ďurčanský,

J. E. P. minister Ivan Inatij Parkányi, člen delegácie,

J. E. P. splnomocnený minister Dr. Ivan Krno, diplomatický radca delegácie.

Delegácia bude mať plnú moc, aby hneď na začiatku prerokovala štyri body uvedené v nóte maďarskej vlády z 3. októbra 1938.³

AMZV ČR, PS II, kart. 468, fasc. 10, bez č., Kópia, strojepis.

¹ Son Excellence Monsieur – Jeho Exelencia Pán.

² Správne Ferdinand.

³ J. Wettstein na toto oznámenie reagoval slovami: „Upozornil som ministra zahraničných vecí, že posledný odstavec nepovažujem za uspokojivú odpoveď. Obchádza meritum vecí a v Budapešti by vyvolal veľmi zlý dojem a neposlúžil by k vytvoreniu priateľskej atmosféry, ktorá je potrebná pre rokovanie. Minister zahraničných vecí prejavil pochopenie s mojou argumentáciou a dôverne mi oznámil, že aj na 4. bod bude ich odpoveď pozitívna, avšak vedúci slovenskej delegácie trvajú na tom, aby nám to sami oznámili. Berúc to na vedomie, zdôraznil som, že vláda by mala prejavíť toto stanovisko jasným spôsobom a oficiálne. Minister zahraničných vecí ma požiadal, aby som posledný odstavec pokladal za bezpredmetný a prisľúbil, že na moje pripomienky – s ktorými sa stotožňuje – dá mi do zajtra obeda patričnú odpoveď. Podľa neho príslušné československé orgány nechápu, ako si predstavujeme činnosť poriadkových oddielov, ktoré budú podriadené zmiešanému veleniu.“ DIMK, II., s. 731 – 732.

O deň nato 8. 10. 1938 z poverenia F. Chvalkovského I. Krno oznámil J. Wettsteinovi, že „na všetky naše štyri požiadavky je kladná odpoveď. Avšak z principiálnych dôvodov pred začatím rokovaní mi to oznamuje iba dôverne, pretože podobné ústupky pred rokaním neurobili ani Nemecku, ani Poľsku“. DIMK, II., s. 737.

51

8. október, Praha.

Maďarský vyslanec J. Wettstein odovzdal česko-slovenskému ministerstvu zahraničných vecí aide-mémoire vo veci vytvorenia zmiešaných oddielov na udržanie verejného poriadku na území, ktoré by malo pripadnúť Maďarsku.¹

24/b – 1938

Aide-mémoire

Les détachements pour le maintien de l'ordre local devraient être constitués d'indigènes sous forme de garde civile autant que possible sous le commandement de personnes indiquées et originaires du lieu même.

La composition du commandement de la garde civile locale devra répondre à la composition nationale des habitants.

Le maintien de l'ordre public serait confié aux dites gardes civiles.

Celles-ci seraient soumises au contrôle d'un certain nombre d'officiers tchécoslovaques de gendarmerie et de police, auxquels le Gouvernement Royal Hongrois joindrait un nombre adéquat d'officiers de gendarmerie et de police.

Lesdits officiers exerçaient de commune entente le commandement mixte pendant le temps transitoire.

Le Gouvernement Royal Hongrois désire négocier à Komárom sur la rive gauche du Danube.

Oddiely na udržanie verejného poriadku by sa mali vytvárať z radov miestneho obyvateľstva formou občianskej stráže pod velením určených osôb, ktoré pochádzajú z domáceho prostredia.

Zloženie velenia lokálnej občianskej stráže by malo zodpovedať národnostnému zloženiu obyvateľstva.

Udržanie verejného poriadku by sa malo zveriť vyššie uvedeným občianskym strážam.

Tieto by podliehali kontrole stanovenému počtu dôstojníkov československého žandárstva a polície, ku ktorému počtu by maďarská kráľovská vláda pridela adekvátny počet maďarských dôstojníkov z radov žandárstva a polície.

Na základe vzájomnej dohody počas prechodného obdobia by vyššie uvedení dôstojníci spoločne vykonávali velenie.

Maďarská kráľovská vláda si želá rokovať v Komárne na ľavom brehu Dunaja.

AMZV ČR, PrS, kart. 59, bez fasc. č. 141.423/II-1/38. Originál, strojepis.

¹ Aide-mémoire je odpoveďou maďarskej vlády na Chvalkovského otázku o účelnosti vytvorenia zmiešaných oddielov. Pozri dok. č. 50, pozn. 3.

9. október, 19.00, Komárno.

Záznam z I. plenárneho zasadnutia česko-slovenskej a maďarskej vládnej delegácie, obsahujúci rokovania o štyroch predbežných maďarských požiadavkách a o hraničných incidentoch.

Po zahájení schôdze zo strany predsedu československej delegácie, členovia obidvoch delegácií sa vzájomne predstavili.¹ Potom československý delegát, vyslanec Krno, nadhodil otázku, v akej reči sa majú konať porady. Bolo dohodnuté, že oficiálnou rečou bude francúzština, avšak prakticky, vzhľadom na to, že veľká väčšina delegátov vie po maďarsky, bude sa užívať tiež i maďarčina.

Tiso: Žiadam pána ministra Kányu, aby sdělil maďarské stanovisko.

Kánya: Predovšetkým prosím vysvetlenie o stanovisku československej vlády vo veci štyroch bodov, ktoré majú byť podmienkou na jednanie. Maďarská vláda dostala sľub, že tieto štyri body budú splnené.

Krno: Vo veci štyroch bodov môžem sdeliť toto:

- I. Amnestia maďarským politickým väzňom bola udelená cestou administratívou.
- II. Demobilizácia sa už prevádza a samozrejme platí i pre maďarských vojakov.
- III. Čo sa týka požiadavky zriadenia maďarských formácií pre zabezpečenie verejného poriadku, je to vec komplikovaná a musí byť objasnená pri ďalšom jednaní.
- IV. Vláda je ochotná jednať o symbolickom predaní niektorých pohraničných častí, avšak najprv má byť sjednано jasno vo veci tretieho bodu.

Kánya: Wettstein dostal naše inštrukcie, ktoré odovzdal v Prahe.²

Tiso: Nesúhlasím so stanoviskom, aby miestne organizácie maďarské starali sa o poriadok pod vedením maďarských a československých policajných a četníckych dôstojníkov. Hlavne není prípustná prítomnosť cudzích dôstojníkov na tomto území. Ďalej maďarská vláda neoznámila, na ktorom mieste má byť toto opatrenie prevedené.³

Kánya: Požiadavka sa vzťahuje na Maďarmi obývané kraje, kde je treba zabezpečiť poriadok